

Censorerne, som Kandidaterne ere for Examinatorerne. Til Censorer maatte man da tage Professorerne ved Universitetet, hvilket vilde kunne udøve en ubehagelig Indflydelse paa den ene og paa den anden, ligesom der ogsaa vilde fremkomme særegne Vanstueligheder, naar de, som skulde examinere, ikke selv gjøre de fornødne videnskabelige Arbejder men maa tage til Raads hos Andre. Man kunde da ogsaa komme efter, at en eller anden Examenskommissær havde noget Bestemt, som han holdt paa som sit Evangelium, og at Kandidaterne af denne Grund ikke vilde bryde sig saa meget om det Andet. Naar man altsaa siger, at saafremt vi beholde de nuværende Professorer, ville vi ikke faae Andet end Slaveri og Trældom, men at, naar vi faae Examenskommissærer, ville vi faae, hvad der er Frit og Godt, da er dette Noget, hvorom der er meget delte Meninger. Men dertil kommer jo ogsaa, at man til Examenskommissærer maa have Mænd, som i alt Fald med nogen Udfigt til, at det vil lykkes, kunde have en saadan Stilling. Det var ogsaa netop af Hensyn hertil, at Bestemmelsen blev givet, saaledes som den blev givet i Loven af 25de Marts 1871, hvor det blev overladt til Ministeren selv at dømme om, naar dette Tidspunkt indtraadte, imedens der indtil da havde Udgang til at faae de saakaldte faste Censorer. Hvad dette angaar, da skal jeg bemærke, at efter min Erfaring ere disse Censorer overordentlig gaarlige, hvor det behøves at paalægge et Vaand, thi jeg kan ikke fragaar, at der er mange Leiligheder, hvor noget Saadant kunde behøves. Det er ofte Tilfældet, at en examinerende Professor ikke indskrænker sig til at høre i enkelte Spørgsmaal, men derimod giver Examinationen et friere og et fyldigere Præg, og i den Henseende tror jeg, at de faste Censorer have udøvet en ikke ringe Indflydelse. Derimod maa jeg tilstaa, at jeg ikke tror, at man for Dieblisset vil være i Stand til at finde Mænd, der kunne optræde som Examenskommissærer, ingenlunde af Hensyn til Pengene alene, skjøndt 1,000 Rbd. vel ikke vilde forslaa stort. Det er imidlertid ikke dette, som jeg lægger Vægt paa; men af andre Hensyn mener jeg, at Indførelse af Examenskommissioner er en saa vanstuelig Sag, at den ganske vist i alt Fald i de nærmeste Aar vil være umulig. — Jeg kommer dernæst til Driften af den nye botaniske Have. Da Udvalget er gaaet ind paa Forslaget med Hensyn hertil, skal jeg ikke opholde mig videre derved. Forslaget under Nr. 49 er ligeledes tiltraadt af Udvalget. — Forslaget under Nr. 50 gjælder en Nedsettelse med 725 Rbd. Den værende Ordfører udtalte sig vel temmelig udførligt om dette Spørgsmaal; men jeg vil dog sige, at det er mig en Gaade, hvorfor man skulde komme til, at netop 10,500 Rbd. være tilstrækkelige. Man

skulde slaas fast; medens saa meget Andet ellers vælges, skulde disse 10,500 Rbd. til Professorer, Docenter osv. slaas fast, og man vil derfor vise bort, selv om man maatte erkjende, at det havde Noget for sig, ifald man kunde give en saadan Anvisning — hvad jeg anser for lidet sikkert — at der skulde kunne blive oprettet nogen ny Post ved Universitetet. Dette forstaar jeg ikke. Det forekommer mig, at, er der nogen Post, som man maatte være en vis Interesse og Godhed for, og med Hensyn til hvilken man maatte finde, at den efter sin Natur egner sig til at være vare variabel, saa er det netop denne Post. Bevillingen søges, idet man gaar ud fra, at foruden de bestemte normerede Poster, som man anser det for nødvendigt at besætte, naar Ledighed finder Sted — undtagen i særegne Undtagelsestilfælde — skulde Bestyrelsen have Leilighed til at frigjøre sig for den Tvang, som den indskrænkede Bevilling giver, naar der viste sig en Docent, som var udmærket begavet og fortrinlig stillet til at virke, eller til, naar der var Jæg, som netop havde særlig Betydning, da at sætte dertil Den, som man fandt særlig egnet dertil, og at hyde ham en Stilling, som vilde være tilstrækkelig sikkert. Tanken er jo netop den, at der ved Hjælp af Bevillingen kunde komme yngre, ungdommelige, friske Kræfter ind ved Universitetet. Dette, tror jeg, at man burde sætte Pris paa. Dernæst har det jo vist sig, at der efterhaanden er kommet forskjellige Gebeter af Videnskaben frem, som ere blevne saaledes behandlede, at det kunde være ønskeligt, at vi fik den repræsenterede ved Universitetet. Dette er Sagens almindelige Side. Specielt med Hensyn hertil skal jeg sige, at Oprettelsen af et Professorat til at holde Forelæsninger over islandsk Ret ved det juridiske Fakultet er begrundet paa en Henvendelse, dels fra Universitetets og dels fra Islands Side; og fra Ministeriets Side er man gaaet ind derpaa, fordi man har en Mand, som er udmærket egnet dertil, og fordi man overhovedet fandt det rimeligt at gaa ind derpaa. Naar nu den værende Ordfører siger, at man vel ganske anderledes kunde indkomme Islændernes Ansøger, de bryde sig ikke saa meget om, at der herenebde var en Docent i islandsk Ret, de vilde hellere have en oppe paa Island, saa veed jeg meget vel, at Islænderne selv ønske, at man skulde oprette et juridisk Fakultet paa Island — ja, de ere ikke saa langt fra at ville have et helt islandsk Universitet; men dette er Noget, som koster Penge, og det var ikke Meningen med Ordningen for Island, at vi her skulde betale dette. Af Hensyn til Islands indskrænkede Gøne har man maattet afstaa fra at oprette noget Saadant paa Island; men man søger at hjælpe derpaa derved, at de Mænd, som kunne derox som administrative Embedsmænd, have havt Leilighed til at sætte sig ind i de særlige islandsk